

Den 6 juni 1909 - Ungsocialismens dag

Då Rickard Almskoug begravdes

Fredrik Slätt

Den 6 juni för 20 år sedan, en vacker, strålande sommardag, hade en till flera tusen personer uppgående människomassa infunnit sig på den vackra kyrkogården i Kalmar, för att säga ett sista farväl till värnpliktsvägraren och »samhällsförbrytaren» Rickard Alexander Almskoug vars stoft vid middagstiden skulle nedmyllas och återbördas till jorden, den dagen. Det är ju tydligt att inte alla av den församlade stora massan av människor precis voro några anhängare eller meningsfränder till den konsekventa fredssträvan, som Almskoug blev offer för, men det är lika tydligt att folket i allmänhet hyser djupare känslor och sympatier för de konsekventa fredens förkunnare och som tar konsekvenserna av sin förkunnelse intill sitt sista andetag, trotsande både fängelse och död.

Just härför var den 6 juni 1909 Almskougs och ungsocialismens dag!

I dag veta vi alla, att om vi vilja freden måste vi konsekvent förneka kriget, inte bara i ord, utan ytterst i handling. Något som ungsocialismen alla tider gått in för. Detta har varit ungsocialismens svaghet, kanske någon säger, men det har desto mer varit dess styrka och i dag stå vi som segrare på barrikaderna efter vår stolta och hänförande förkunnelse för fredens sak: »Inte en man eller kvinna (Röda korset), inte ett öre, inte något arbete åt militarismen.» Visserligen kunna vi inte ännu jubla över att kriget är avskaffat, men våra idéer om krigets avskaffande har fullständigt segrat i idévärlden.

Vi kunna stolta utropa över världen: »Utan vår bäge blir *inte* Ilion erövrat!» Detta gäller även om det socialistiska samhällets erövrande.

Om Almskougs begravning och C. J. B:s tal vid graven skrev en Brunnvikskamrat till den senare »att B. fick 4 månaders fängelse för att han valt ett olämpligt tillfälle och några olämpliga ord». För konjunktursocialister har alltid ungsocialisternas tal varit högst olämpligt, lika olämplig har ungsocialisternas plattform varit, därför att man vänt sig direkt till arbetarna.

När Björklund steg upp på den från graven uppkastade jordkullen och med anledning av dagens betydelse och folkmassans sinnesstämning mot statens våldsinstitution - militarismen, då var det ett olämpligt tillfälle och ett olämpligt ord som valdes. Det olämpliga bestod i att inte prästen fick tala först vid graven, en rättighet som numera inte existerar för svartrocken, d. v. s. hans förmånsrätt, att få uppträda, antingen man vill eller ej, är helt borttagen.

På ett mycket »olämpligt» sätt sökte prästen, vaktmästaren och sådana som bilda svans åt prästen, få Björklund bortmotad från gravkullen. De heliga skydde inte att använda våld. Till slut tog prästen och hans »svans» upp en psalm och började att sjunga, men den tusenhövdade människomassan var inte stämd för att »gå mot döden» den dagen, utan i stället tog den upp Internationalen som ekade från Kalmar slotts murar och vallar.

Varken förr eller senare har väl någon arbetaresång sjungits på någon kyrkogård med sådant liv och sådan hänförelse som den 6 juni 1909 på Kalmar kyrkogård. Naturligtvis, åtal följde efter »uppträdet» på kyrkogården. Kristendomen var i fara, gudlösheten tog överhand. Ingen ungsocialist som stod i närheten av graven slapp undan. Björklund straffades med 4 mån. fängelse och John Andersson och Rudolf Erlandsson med vardera 1 mån. fängelse. Ett 10-tal andra fingo 100kr böter.

Vid rättegången hävdade John Andersson att han ej kunde sjunga, men en »kristi brud» eller brudgum hade sett, att han »rörde på läpparna, då Internationalen sjöngs».

En annan ungsocialist sade att han sjöng, »Jag går mot döden vart jag går», men även detta påstående togs inte upp av rätten, nej, här dömdes endast av skäl att de åtalade voro ungsocialister. Någon annan dömdes ej, och några bevis för att på något sätt deltagit i sången behövdes ej. Det var som sagt, endast ungsocialister som dömdes.

Men är det brottsligt att sjunga Internationalen på en kyrkogård?

Vi anse det vara vår enkla skyldighet att påminna om kampen som förts mot mänsklighetens gissel, militarismen. Den kampen är inte slutförd än.

Det är ju flera än Almskoug som offrat sin frihet för denna sak, men det är ingen som för den saken under sin fängelsevistelse fått offra sitt liv; alla ha kommit ut med livet, dock mer eller mindre nedbrutna utav den tortyr som vederfares en värnpliktsvägrare i fängelset. Utan alla dessa värnpliktsvägrare och »statsförbrytare» hade vi dock säkerligen ännu i dag befunnit oss på den låga barbariska ståndpunkt, som vi för 20 år sedan befann oss på. Statens lagar ha tvingats att erkänna framsteget och inom folkmedvetandet har det skett en radikal sinnesförändring.

Min lovsång över eder »statsförbrytare»!

Det Anarkistiska Biblioteket

Fredrik Slätt
Den 6 juni 1909 - Ungsocialismens dag
Då Rickard Almskoug begravdes
1929

Tidningen Brand #23 1929

www.anarkistiskabiblioteket.se